

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719203555
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8719203555.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: D.. V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., O. XXXX/XX, právne zastúpená JUDr. Tomášom Tauberom, advokátom so sídlom Stará cesta 3139/6, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 51 151 227, proti žalovanému: Slovenská republika - SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Radničné námestie 8, Banská Štiavnica, IČO: 36022047, o zaplatenie sumy 197.200 eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 13C/16/2019-126 zo dňa 08.09.2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok s upresnením, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Žalovanému priznáva voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaviazat' žalovaného na sumu 197.200 eur, pozostávajúcu z náhrady škody vo výške 97.200 eur, ktorú jej žalovaný spôsobil ako finančnú stratu na projekte, v ktorom išlo o objekt s dvoma nebytovými priestormi na prenájom a podnikanie a s tromi trojizbovými samostatnými bytovými jednotkami. Z dôvodu ťažkého poškodenia jej mena a celej rodiny pre nezmyselný a podvodný súdny proces si uplatnila aj náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000 eur. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 17.06.2015 požiadala Mesto E. o vydanie záväzného stanoviska k projektu stavby „polyfunkčný bytový dom“ a zo strany Vodohospodárskeho podniku, š. p. bola podaná námietka voči stavbe, z toho dôvodu Mesto E. prerušilo konanie o umiestnení stavby. Dlhoročný spor bol vedený pod sp. zn. 12C/31/2009, v ktorom sa žalovaný domáhal určenia vlastníctva nehnuteľnosti, v ktorom konaní bol neúspešný.

2. Žalovaný namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie a nesprávne označenie subjektu oprávneného konať za štát s poukazom na § 5 ods. 1 a 2 z. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku. Tiež uviedol, že žalobkyňa žiadosť o vydanie záväzného stanoviska podala na Mesto E. v čase, keď na Okresnom súde Poprad ešte stále prebiehalo súdne konanie o určenie vlastníckeho práva k predmetným parcelám, čím zamlčala pred stavebným úradom skutočnosť o prebiehajúcom súdnom konaní. Ani po odpadnutí prekážky prerušenia konania neiniciovala pokračovanie v konaní a žaluje subjekt, ktorý si v územnom konaní v súlade so zákonom iba hájil svoje oprávnené záujmy.

3. Súd prvej inštancie na prejednanie veci nariadil predbežné prejednanie sporu v zmysle § 168 CSP, na ktorom sa žalobkyňa nezúčastnila s odôvodnením, že považuje všetko za dokázané, preto súd v zmysle

§ 180 CSP ho uskutočnil v jej neprítomnosti. Stranami neboli navrhnuté žiadne ďalšie dôkazy, preto v zmysle § 171 ods. 2 CSP na predbežnom pojednaní sporu rozhodol vo veci.

4. Prvoinštančný súd po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 11; § 13 ods. 1; § 420 ods. 1; § 442 ods. 1 z. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka; § 5 ods. 1 a 2 z. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku skonštatoval, že v prejednávanej veci sa žalobkyňa domáha náhrady škody vo výške 97.200 eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 100.000 eur. Podľa tvrdení žalobkyne uplatnené nároky mali vzniknúť v súvislosti s konaním Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., spočívajúcim v podaní námietok, ktoré spôsobili prerušenie územného konania a tiež vyplývajúci z konania štátneho podniku v mene Slovenskej republiky v rámci vyššie uvedeného súdneho konania. Žalovaný v rámci obrany namietol nedostatok vecnej legitímácie. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva, ktorý preukazuje, či práve žalobca je nositeľom tvrdeného subjektívneho práva, a či práve ním označený žalovaný je nositeľom tvrdenej subjektívnej povinnosti korelujúcej so žalobcovým súkromným subjektívnym právom. Otázka vecnej legitímácie je ústredným pojmom sporového dokazovania, pretože pre úspešné uplatnenie nároku musí žalobca preukázať, že je aktívne vecne legitimovaný, teda že je nositeľom subjektívneho práva a súčasne, že subjekt, ktorý označí ako žalovaného, je nositeľom tvrdenej subjektívnej povinnosti.

5. Žalobkyňa v žalobe označila ako žalovaného Slovenská republika - Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, v ďalšom podaní žiadala upraviť označenie žalovaného na Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, čo v zmysle § 80 CSP by malo ísť o zmenu strany sporu, ktorá je možná iba za predpokladu, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv, alebo povinností, o ktorých sa koná a následne uviedla, že trvá na pôvodnom označení žalovaného s tým, že nárok si neuplatňuje v zmysle z. č. 514/2003 Z.z.

6. Súd prvej inštancie skúmal, či označený žalovaný ako Slovenská republika môže byť nositeľom právnej povinnosti, ktorá zodpovedá tvrdenému právu žalobkyne. Ak by bola daná pasívna legitímácia Slovenskej republiky, ale v konaní by bola zastupovaná nesprávnym subjektom, tak by súd mohol zvoliť postup v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/149/2011 zo dňa 26.09.2012, na ktoré poukazoval žalovaný. V takom prípade by teda išlo len o odstraňovanie väd podania. Ak namiesto štátu by mal byť žalovaný štátny podnik, išlo by už o iný subjekt, kde by súd mohol povoliť zmenu iba za splnenia podmienok vyplývajúcich z § 80 CSP, teda k prechodu práv a povinností by muselo dôjsť po začatí konania. Podmienky na zmenu strany sporu splnené neboli a ako vyplýva z vyššie uvedeného, žalobkyňa trvala na označení subjektu žalovaného tak, že je ním Slovenská republika, za ktorú koná Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.

7. Súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 5 ods. 1 z. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, v zmysle ktorého podnik je právnickou osobou a v právnych vzťahoch vystupuje vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. V zmysle § 5 ods. 2 cit. zákona štát nezodpovedá za záväzky podniku a ani podnik nezodpovedá za záväzky štátu alebo iných subjektov. Z uvedeného vyplýva, že štátny podnik je samostatným subjektom, ktorý má vlastnú právnu subjektivitu, teda je aj samostatne účastníkom právnych vzťahov. Aj z listinných dôkazov predložených žalobkyňou vyplýva, že v územnom konaní vystupoval Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. vo svojom mene, teda ak k vzniku škody malo dôjsť v súvislosti s týmto konaním, tak nemôže niesť zodpovednosť za prípadnú škodu štát. V súdnom konaní sp. zn. 12C/31/2009 bola účastníkom Slovenská republika, za ktorú konal Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. a to v súlade s ust. § 6 ods. 2 cit. zákona. Aj v takom prípade však ak by konaním Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., malo dôjsť k vzniku škody, s poukazom na ust. § 5 cit. zákona by zodpovedal za túto škodu štátny podnik. Vychádzajúc z týchto skutočností súd prvej inštancie dospel k záveru, že tvrdeniami žalobkyne nebolo preukázané, že by za škodu tak, ako ju vymedzuje žalobkyňa, mal zodpovedať štát, teda nebolo preukázané, že by štát mal byť nositeľom tvrdenej povinnosti, a že by z tohto dôkazu bola daná jeho pasívna legitímácia v spore. Nedostatok pasívnej legitímácie subjektu označeného v žalobe ako žalovaného, má za následok neúspešnosť podanej žaloby. Keďže súd vzhľadom na tvrdenia strán sporu a predložené listinné dôkazy dospel k záveru, že Slovenská republika nie je pasívne legitimovaným subjektom v spore, s poukazom na vyššie uvedené žalobu zamietol.

8. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 251 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 2 CSP a priznal žalovanému, ktorý bol v spore v celom rozsahu úspešný ich náhradu, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením.

9. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa. Odvolacie dôvody špecifikovala podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) CSP. Upriamila pozornosť na § 21 a § 420 z. č. 40/1964 Zb. s konštatovaním, že vecnú legitimáciu v súdnom konaní má ten z účastníkov, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitimácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitimácia), o ktorej sa v konaní rozhoduje. S poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS/191/2018 z 13.11.2018 uviedla, že ak všeobecný súd konal so stranou v postavení žalovaného a žalobe vyhovel znamená, že dospel k záveru, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný, čo nemusí v rozhodnutí vyslovene konštatovať. Ak žalovaný v spore nenamieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie a jeho obrana spočíva v tvrdení, že pasívne vecne legitimované sú aj iné subjekty, musí túto skutočnosť jednoznačne tvrdiť a na jej preukázanie predložiť dôkazy. V ďalšom citovala § 5 z. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku a vyslovila svoj nesúhlas s tým, že by štát v predmetnom spore nebol pasívne legitimovaný. Keďže práve štát v zastúpení Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. žaloval žalobkyňu v konaní o určenie vlastníckych hraníc k pozemku s príslušenstvom, v ktorom práve štát neuspel (s poukazom na rozsudok Okresného súdu Poprad č. k. 12C/31/2009-734 zo dňa 20.07.2017 a rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 24Co/143/2017-790 zo dňa 11.12.2018). Tam aktívna legitimácia v konaní namietaná nebola a zrazu v predmetnom konaní je pasívna legitimácia žalovaného namietaná. Je nespochybniteľným, že práve štát - Slovenská republika, v mene ktorej konal Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. konal so žalobkyňou. Štát v súkromnoprávných vzťahoch vystupuje ako právnická osoba, avšak za túto osobu musí konať na to určený a kompetentný orgán. Žalobkyňa zastáva právny názor, že práve Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. je týmto orgánom. Poukázala tiež na to, že nežaluje štát - Slovenskú republiku v zmysle zákona 514/2003 Z.z., ale ho žaluje ako subjekt súkromného práva, teda ako právnickú osobu. Je nepopierateľné, že žalobkyňa spôsobil škodu štát a pri jeho činnosti Slovenským vodohospodárskym podnikom, š. p., preto je dôvodné, aby námietke nedostatku pasívnej legitimácie nebolo vyhovené a aby bol zrušený napadnutý rozsudok a vo veci bolo opäť konané. Štát totiž legitimoval v zmysle z. č. 111/1990 Zb. štátny podnik, t.j. v konkrétnom prípade pri podávaní žaloby o určenie vlastníckych hraníc k pozemku s príslušenstvom, a teda sa nemôže vyvíňovať zo zodpovednosti za škodu spôsobenú tými, ktorých na túto činnosť podľa § 420 ods. 2 OZ použil štát, ktorý v súkromnoprávných vzťahoch vystupuje ako právnická osoba podľa § 21 OZ. Je pravdou, že nie je treba zamieňať zodpovednosť štátu za zodpovednosť štátneho podniku, ale ak štát spôsobil škodu prostredníctvom štátneho podniku, má zodpovednosť podľa § 420 ods. 2 OZ štát, ktorého v tomto prípade žalovala žalobkyňa. Žaloba je preto v celom rozsahu dôvodná. Navrhla, aby Krajský súd v Prešove napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 CSP a podľa § 391 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnila si zároveň náhradu trov odvolacieho konania.

10. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný tak, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný a vecne správny a s jeho dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje. Súd správne dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala, aby za škodu, ako ju vymedzila, mal zodpovedať štát, teda aby štát mal byť nositeľom tvrdenej povinnosti, z čoho by bola vyvodená jeho pasívna legitimácia v spore. Vo vzťahu k žalobe v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/31/2009 o určenie vlastníckeho práva mal SVP š. p. naliehavý právny záujem, pretože pôvodné pozemkocnižné parcely boli na základe geometrického plánu č. XXX-XXX-XX a výkazu pôd zo dňa 24.05.1971 majetkoprávne vysporiadané, t.j. vyvlastnené, ale v katastri nehnuteľností vlastnícke právo bolo zapísané v prospech žalobkyne, čím bolo zneistené právne postavenie vlastníka SR. Novovytvorené pozemky podľa geometrického plánu č. XX/XXX. boli súčasťou areálu povodňového dvora SVP š. p., ktoré tento užíval nerušene do roku 2007, kým žalobkyňa nezlikvidovala časť oplotenia tohto areálu. Jedine súd mohol v tomto prípade vyriešiť otázku vlastníctva sporných parciel, a preto sa žaloba nemôže považovať za šikanózný návrh, prípade protiprávne konanie, ako to uvádza žalobkyňa. Vyvolalo by to záver, že každý, kto si bráni svoje práva a záujmy na nezávislom a nestrannom súde a je v konečnom dôsledku neúspešný, by musel znášať následne protižalobu od protistrany z dôvodu údajnej šikany. Teda SVP š. p. bránilo svoje práva na súde oprávnené, čo konštatoval aj Krajský súd v rozsudku sp. zn. 24Co/146/2017, že išlo o špecifickú situáciu - spor, kedy existoval platný titul pre nadobudnutie vlastníckeho práva pre SVP š. p., ktorý však od vyvlastňovacieho konania nebol dostatočne bdelym. Nešlo teda o zrejme bezúspešné uplatňovanie

alebo bránenie práva, alebo šikanózný výkon práva. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR z 31.10.2011, sp. zn. 5SŽi/6/2011. Podľa žalovaného nie sú naplnené ani základné predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného, ktoré navyše žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, ani nepodložila žiadnymi relevantnými dôkazmi. Podanie žalobkyne je v prevažnej miere zložené na citových prejavoch, ktoré nie sú v danej veci rozhodujúce. Skutočnosť, že žalovaný si „dovolil žalovať žalobkyňu v konaní o určenie vlastníckych hraníc k pozemku“, aj napriek jeho neúspechu by mal zakladať zodpovednosť za škodu nemá v právnom štáte obdobu. V uvedenom konaní neúspech žalobcu spočíval v tom, že pozícia žalobkyne ako dobromyseľného nadobúdateľa bola vzhľadom na dôkaznú situáciu silnejšia ako pozícia žalovaného, ktorý predmetné nehnuteľnosti majetkoprávne vysporiadal v minulosti, pričom išlo o preukázateľnú konkurenciu dvoch právnych titulov nadobudnutia vlastníckeho práva. S poukazom na nález Ústavného súdu SR I. ÚS/549/2015-33 pri riešení otázky „nemo plus iuris“ vyššie riziko má nie byť nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere. Navrhol preto potvrdiť napadnuté rozhodnutie ako vecne správne.

11. K replike žalovaného k odvolaniu žalobkyne sa táto už nevyjadřila.

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajskému súdu v Prešove dňa 13.10.2021 a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

13. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať, nemusí byť pritom daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/78/05).

14. V odvolacom konaní odvolací súd posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením pasívnej legitímácie žalovaného a zistil, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného.

15. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanom spore dospel k správne právnemu posúdeniu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného s poukazom na § 5 ods. 1, 2 z. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, akými úvahami sa pri hodnotení pasívnej vecnej legitímácie na jednej strane a právnymi závermi súdu na druhej strane zaoberal, a ako ich vyhodnocoval. V priebehu odvolacieho konania žalobkyňa nepredostrela žiaden taký relevantný argument, majúci súvis s prejednávanou vecou, ktorý by bol takej povahy, aby bolo možné na základe neho vydať priaznivejšie rozhodnutie pre odvolateľku.

16. Možno teda konštatovať, že súd prvej inštancie dal vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu, týkajúce sa pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v danom spore. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalobkyne a že súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jej právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu jej základného práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie postupoval v súlade so záväznými právnymi predpismi. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, a to v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

17. Len na zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom odvolací súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 2Cdo/205/2009 z 29.06.2010, podľa ktorého „aktívnou vecnou legitímáciou“ sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju

žiadna zo strán sporu nenamieta. V rámci dispozičnej zásady v občianskom súdnom procese je plne vecou slobodnej úvahy žalobcu, koho označí vo svojej žalobe ako žalovaného. Bez ohľadu na to, či podľa predbežného názoru súdu je označený žalovaný naozaj nositeľom tvrdených hodnotných práv, resp. povinností, musí o podanej žalobe konať a o nej napokon meritórne rozhodnúť. Ak sa ukáže, že žalobcom označený žalovaný hmotnoprávne nie je pasívne legitimovaný (nie je nositeľom takýchto práv, resp. povinností o aké žalobcovi v podanej žalobe ide), žalobu zamietne.

18. Vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii v konaní Okresného súdu Poprad, sp. zn. 12C/31/2019 nemohol ako priamy účastník konania vystupovať iba správca vlastníctva, a to ani v prípade, ak by mal generálne oprávnenie nakladať s vlastníckym právom. Bolo by to v rozpore aj s ústavným článkom 20, aj s oprávnením, ktoré by mu bolo dané vlastníkom, zahrňujúcim aj právo previesť vlastníctvo na inú osobu, lebo nemôže v súdnom spore vystupovať za vlastníka. Teda v uvedenom konaní správne vystupoval ako žalobca Slovenská republika - zastúpená Slovenským vodohospodárskym podnikom, štátny podnik. Iná situácia však nastala v predmetnom konaní, v ktorom žalobkyňa žaluje o zaplatenie 197.200 eur, žiadanej ako náhradu škody a nemajetkovej ujmy, kde ako žalovaného označila Slovenskú republiku - Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik. V zmysle § 5 z. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, štát nezodpovedá za záväzky podniku, ani podnik nezodpovedá za záväzky štátu alebo iných subjektov, nakoľko štátny podnik je samostatným subjektom, majúcim vlastnú právnu subjektivitu. Ak teda konaním štátneho podniku podľa žaloby malo dôjsť k vzniku škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobkyne, štát za takéto konanie štátneho podniku nemôže niesť zodpovednosť. Slovenská republika by bola vecne legitimovaná na náhradu škody napr. pri uplatňovaní si nárokov vyplývajúcich zo z. č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého si žalobkyňa však svoj nárok neuplatňovala, čo vyslovene uviedla.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené aj odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne posúdil nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného označeného ako Slovenská republika - Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik na náhradu škody vo výške 97.200 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 100.000 eur uplatnenej žalobou. Vecná legitímácia vyplýva totiž z hmotného práva a má ju ten, kto je podľa hmotného práva povinným subjektom. Zo žiadneho hmotného práva však nevyplýva povinnosť Slovenskej republiky nahradiť žalobkyňu škodu a nemajetkovú ujmu, ktorú si uplatnila v súvislosti s konaním vedeným Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 12C/31/2009, v ktorom bola úspešnou žalovaná. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd posúdil odvolacie námietky žalobkyne ako nedôvodné.

20. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii a poučovacej povinnosti súdu vo veci zodpovednosti štátu za škodu odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 12.01.2017, sp. zn. II. ÚS/675/2016, podľa ktorého, ak bol žalobcom v žalobe ako žalovaný označený len orgán oprávnený v mene štátu konať (napr. Ministerstvo spravodlivosti SR), pričom z iných častí žaloby zjavne vyplýva, že smeruje proti štátu je povinnosťou konajúceho všeobecného súdu žalobcu vyzvať na odstránenie vady žaloby spočívajúcej v jej nezrozumiteľnosti z dôvodu neurčitosti. Takáto poučovacia povinnosť súdu vyplýva v prípade náhrady škody uplatnenej v zmysle z. č. 514/2003 Z.z. V prejednávanom prípade však o náhradu škody v zmysle uvedeného zákona vyslovene nejde. Súd preto nemal povinnosť poučať žalovanú, koho má správne označiť za žalovaného.

21. Keďže v odvolaní bolo namietané nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie vo vzťahu k vyhodnoteniu pasívnej vecnej legitímácie odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav.

22. Súd prvej inštancie správne vychádzal z § 11 Občianskeho zákonníka, ktorý priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavu osobnej povahy. Zákon nedefinuje pojem zásah ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté osobnostné práva. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie (zdržanie sa konania alebo jeho opomenutie), ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi sú predovšetkým neoprávnenosť

zásahu (neoprávneným nie je zásah do osobnostnej sféry, ak sú dané okolnosti vylučujúce protiprávnosť konania, napr. výkon práva, plnenie povinnosti, svojpomoc, nutná obrana či krajná núdza) a tiež jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na osobnosť fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením (ohrozením) niektorého z osobnostných práv musí byť vždy vzťah v príčinnej súvislosti. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahov do chránených osobnostných práv, má fyzická osoba právo najmä domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov a aby jej bolo poskytnuté primerané zadostučinenie v zmysle § 13 ods. 1 OZ. Právny vzťah, obsahom ktorého je na jednej strane právo domáhať sa ochrany podľa § 11 OZ a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom, vzniká len, ak sú splnené obe vyššie uvedené náležitosti (zásah musí byť neoprávnený a tiež objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach). Nositeľom uvedeného oprávnenia (subjektom ochrany) je fyzická osoba, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté. Nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti alebo odstránenia následkov zásahov alebo poskytnutie primeraného zadostučinenia je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv (je pôvodcom, resp. subjektom zásahu). Tak predpokladom úspešného uplatňovania práva na ochranu osobnosti je nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale rovnako zistenie, že žalovaný (fyzická alebo právnická osoba) sa dopustil konania, ktoré žalobca považoval za neoprávnený zásah do jeho chránených osobnostných práv. Obe zisťovania sú súčasťou skúmania, kto je v tom - ktorom konaní vecne legitimovaný. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia (je aktívne legitimovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitimovaný). Nedostatok vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, vedie k zamietnutiu žaloby meritórnym rozhodnutím. Pri riešení pasívnej legitímácie v konaní o ochranu osobnosti treba mať na zreteli to, že režim ochrany osobnosti je postavený na princípe zodpovednosti pôvodcu zásahov za ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach, ako aj to, že nároky vyplývajúce z neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti sú podľa platnej právnej úpravy pojmovo odlišné od nárokov na náhradu škody. Platná právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti upraveným v § 11 a nasl. OZ a právom na náhradu škody. Medzi týmito dvomi inštitútmi je pojmová a obsahová odlišnosť. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy, ktoré je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Na rozdiel od toho právo na náhradu škody je právom majetkovej povahy, ktoré môže patriť tak fyzickej, ako aj právnickej osobe a nemá absolútnu, ale len relatívnu povahu. Pritom zásadný rozdiel je aj medzi nahradením nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhradou škody ako majetkovej ujmy, keď pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol zásah vyvolať, v prípade škody treba jej výšku vyčíslieť a preukázať. Tak právo na náhradu škody, ako aj právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby podľa platnej právnej úpravy predstavujú dve celkom samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečovanej Občianskym zákonníkom (viď rozhodnutie NS SR z 20.04.2011, sp. zn. 4Cdo/168/2009). V občianskoprávných vzťahoch za škodu zodpovedá ten, kto ju spôsobil; v prípade škody spôsobenej právnickou osobou ide o činnosť tých osôb, ktoré právnická osoba na túto činnosť použila. Výnimka zo zásady, že za škodu zodpovedá ten, kto ju spôsobil, vyplýva napr. zo zákona č. 514/2003 Z.z., podľa § 1 ods. 1 ktorého za škodu spôsobenú niektorým orgánom verejnej moci nezodpovedá tento orgán, ale za neho zodpovedá štát. Z uvedeného ustanovenia teda vyplýva, že subjektom zodpovedným za škodu a pasívne vecne legitimovaným v konaní o náhradu škody podľa uvedeného ustanovenia je štát. To ale neplatí v odlišných právnych vzťahoch a v pôsobnosti iných zákonov; neplatí to medzi iným ani vtedy, keď ide o ochranu osobnosti (§ 11 a nasl. OZ) a pôvodcom zásahu je právnická osoba - štátny orgán (orgán verejnej moci), konkrétnym konaním, ktorého malo dôjsť k zásahu do osobnosti (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/176/2012 zo dňa 26.09.2013). Odvolací súd má preto za to, že právny záver súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého v prejednávanom prípade nie je pasívne vecne legitimovaný žalovaný nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci tak, ako to namietala žalobkyňa.

23. Odvolací súd ešte dodáva, že Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosťou súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. sp. zn. II.ÚS/44/03, III.ÚS/209/04, I.ÚS/117/05, III.ÚS/191/2013). Rozsah povinností odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť

analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu (viď uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/163/2015 zo dňa 17.04.2016).

24. Odvolací súd tak dospel k záveru, že v danom prípade súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanovisko strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil. Z hľadiska logiky a argumentačnej súdržnosti nebolo možné odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vytknúť nedostatky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS/252/04) a rovnako neznamená ani to, aby strana sporu bola pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (viď rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I.ÚS/50/04). Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-111; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92 Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-1: uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám daných v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Z rovnakých dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

25. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil s upresnením vo výroku o trovách konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP tak, že o výške trov prvoinštančného konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1, 2 podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto odvolací súd mu voči žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že aj o výške týchto trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada.

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa nim sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).